

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.

Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni; za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krome na leto. Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratov po 20 h od enostopne petit - vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 25. maja 1905.

C. kr. poštne hran. št. 864.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Zadruga: Računski zaključki za leto 1904. C. kr. kmetijska družba — in mi. Pregled. Denarni prometi in bilance. Denarni promet. Občni zbori. Gospodarsko berilo: Uspeh proti peronospori. Nekaj o vzgoji pelina. II. poučno potovanje kranjskih kmetovalcev. Mali oglasi. Inserati.

ZADRUGA.

Računski zaključki za l. 1904.

Kmalo bodo potekli vsem našim zadrugam roki, ki je imajo določene v svojih pravilih za sklicanje občnih zborov, kmalo bode pa potekel tudi skrajni rok, ki je določen v § 22. zadružnega zakona za objavo računskega zaključka (za l. 1904).

Računski zaključki preteklega leta morajo biti nardalje v prvih šestih mesecih letošnjega leta razglašeni.

Pohvalno moramo omeniti, da so se naše zadruge letos z računskimi zaključki jako podvzale, kar se razvidi iz objav v našem listu.

Tudi ne dvomimo, da bodo vse zadruge računске zaključke za l. 1904 pravočasno sestavile — a kot zveza imamo dolžnost, pravočasno opozarjati — in radi tega pozivamo vse zadruge, ki še nimajo računskega zaključka za l. 1904, da ga že sestavijo, pri čem jim, kakor znano, radi pomagamo.

Nadejamo se, da bomo imeli do konca junija 1905 računске zaključke vseh naših zadrug.

C. kr. kmetijska družba — in mi.

Se najdejo pri nas ljudje, ki so nekak uverjeni, da je „Zadružna zveza“ nasprotnica c. kr. kmetijske družbe, da je c. kr. kmetijska družba nasprotnica „Zadružne zveze“ — da pomeni delovanje ene konkurenco za drugo.

Tako mnenje pa ne sme biti utemeljeno, ker bi sicer nastale nezdrave razmere, ki bi ne samo oteževale delovanje obeh organizacij, temveč bi mogle celo

škodovati koristim kranjskega kmetijskega gospodarstva.

Vse naše delovanje kaže, da naša zveza ne daje povoda k takim trditvam, ki pa morajo vendar neke imeti svoj izvir.

Zdi se nam, da najdemo ta izvir v izgledih po drugih deželah, kjer so se kmetijske družbe pridružile zadružnim zvezam n. pr. glede blagovnega poslovanja t. j. naročevanja gnojil, krmil itd. — kmetijske družbe in zadružne zveze uredile so si skupno delovanje.

No — tako skupno delovanje je pač tudi pri nas mogoče in se je moglo opaziti pojave takega skupnega dela.

Vendar se nam zdi potreba, ravno v tej točki še več pisati.

Da pa bodo naši cen. bralci lažje presojali, hočemo najprej označiti delokrog c. kr. kmetijske družbe in delokrog naše zveze — i. s. na podlagi pravil:

„C. kr. kmetijska družba na Kranjskem“ ima kot društvo kmetovalcev in kmetijstva prijateljev namen, pospeševati in povzdigovati kmetijstvo in gozdarstvo, v obče zemljedelstvo s poučevanjem, vzpodbujajo, vzgledi in dejanjsko podporo.

V družbeno področje spadajo osobito te stvari:

- pospeševati kmetijski in gozdarski pouk v ljudskih šolah in učiteljskih izobraževaliških ter ustanavljati ali pospeševati strokovne šole;
- širiti prave pojme o umnem kmetovanju in gozdarstvu s tem, da pravega shode strokovnjakov, da razpravlja vse nove napredke

- in zboljške v kmetijstvu in gozdarstvu v perijodiških ali neperijodiških tiskanih spisih, da daje na svetlo in da širi izvrstne lahko-razumljive strokovne ali z nagrado odlikovane spise ter da prireja javna predavanja;
- c) pogovarjati se o izkušnjah in znanstvenih uspehih s strokovnjaki in učenjaki, s strokovnimi ali drugimi znanstvenimi društvi tuzemstva in inozemstva;
 - d) osnovati in množiti strokovno knjižnico ter kmetijski muzej;
 - e) gojiti kmetijsko in gozdarsko statistiko;
 - f) prirejati ali podpirati kmetijske in gozdarske razstave;
 - g) podeljevati javna priznavanja, odlike in nagrade za posebno hvalevredna ali izvrstna dela na kmetijskem in gozdarskem polji ter priporočati taka izvrstna dela pri visoki c. kr. vladi ali pri visokem deželnem zastopu, da jim pridobi priznanje ali podporo;
 - h) paziti na to, kako uplivata zakonodavstvo in uprava na zemljedelstvo, ter presojati in priporočati vse odredbe in uvedbe, ki jim je namen pospeševati umno kmetovalstvo in gozdarstvo;
 - i) posredovati naročevanje kmetijskega in gozdarskega semenja in rastlinja;
 - k) sodelovati pri razdeljevanju državnih podpor;
 - l) ustanavljati in vzdrževati podružnice v deželi.

Smotri „Zadružne zveze“ so pa:

1.) Revizija vseh naprav in poslovanja učlanjenih ji zadrug (Zveznih zadrug) v vseh panogah njihove uprave.

Zveza prevzame dolžnost, revizijo svojih učlanjenih zadrug v smislu zakona z dne 10. junija 1903 drž. zak. št. 133, in k temu zakonu izdanega izvršitvenega propisa z dne 24. junija 1903 drž. zak. št. 134, ter v smislu v to svrhu po Zvezi vsakočasno določenega revizijskega reda, oskrbovati in v ta namen potrebne revizorje nameščati.

2.) Skupno varstvo interesov Zveznih zadrug, koji smoter doseza zlasti s tem: da

- a) se s svetom in dejanjem potega za skupne interese Zveznih zadrug;
- b) podpira Zvezne zadruge glede osnove in poslovanja s svetom in dejanjem v svrhu spopolnitve v sebi združene zadružne organizacije;
- c) posreduje na zahtevanje javnih oblasti pri podpiranju zadrug iz javnih sredstev;
- d) izdaje zadružen strokovni list in druge strovne tiskovine;

- e) prireja sestanke in kurze v svrhu neposrednega strokovnega poduka funkcionarjev in podrejenih organov Zveznih zadrug;
- f) se poslužuje splošno vseh zakonitih sredstev za pospeševanje in zboljšanje zadružništva v svojem v § 2. št. 2 označenem delokrogu.

V predstoječe označenem okviru obrača Zveza posebno pozornost in skrb kmetijskemu zadružništvu v svojem okolišu, osobito Raiffeisen-skim posojilnicam, mlekarnam in drugim kmetijsko-produktivnim zadrugam, nabavnim zadrugam za kmetijske potrebščine in razpečevalnim zadrugam za kmetijske pridelke.

3.) Vzdržavanje poslovnih odnošajev Zveznih zadrug mej sabo in do Zveze, i. s. posreduje Zveza med Zvezinimi zadrugami denarno zravnavo z gojitvijo tekočega računa osobito tako, da prevzema odvišne denarje Zveznih zadrug obrestonosno v tekoče zaračunanje in jim na drugi strani dovoljuje kredit, isto tako v tekočem računu, — v kateri namen je Zveza tudi opravičena posojila pri nečlanih jemati.

Vsak drug namen Zveze je izključen.

V pravih toraj ne najdemo niti najmanjšega konkurenčnega namena, pač pa sta delokroga tako izražena, da se med seboj spopolnujeta in skupno delovanje zahtevata.

Obe korporaciji pa morate svoje delovanje tako urediti, da izvršujete samo svoj namen in ne sme nobena namenoma segati v delokrog druge, kar bi se zgodilo, če bi si n. pr. c. kr. kmetijska družba prisvajala snovanje in nadzorovanje zadrug zlasti če bi se to vršilo v nasprotju z „Zadružno zvezo“.

C. kr. kmetijska družba je učiteljica, ki skrbi za zboljšanje kmetijske tehnike itd., če se pri tem naslanja na zadružništvo — imela bo šele prave vspehe — zveza pa zbira in združuje vse gospodarske sile — in če si podate družba in zveza pri tem svojem delu roke, bo to le v korist naših kmetovalcev.

Zadružna zveza se temu ne odteguje.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Kmetijskega društva v Št. Vidu

reg. zadruga z omejeno zavezo

kateri se bode vršil dne 12. junija t. l. t. j. binkoštni ponedeljek ob 3. uri v Cebavovi dvorani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Volitev.
3. Slučajnosti.

Načelstvo.

Denarni promet in bilance.

Posojilnica in hranilnica v Črnem vrhu nad Idrijo,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deseto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904 164, v upravnem letu pristopilo 15, odpadlo 3, koncem leta 1904. 176.

Deleži: začetkom leta 1904. 164, v upravnem letu prirastlo 15, izplačano 3, koncem leta 1904. 176; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 192.243-95.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	30	—	Deleži	6	—	Posojila	128 092	48	Deleži	352	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	50 649	93	Vzdig. hran. vloge	26 882	26	Tekoči račun z zvezo	4 505	79	Hran. vloge s kapit. obrestmi	166 433	42
Vrnjena posojila	18 060	88	Dana posojila	31 701	92	Inventar premični	343	24	Predpl. obr. posojil	339	93
Tekoči račun s zvezo	11 338	34	Tekoči račun s zvezo	26 500	—	Invent nepr.(posest.)	25 729	89	Predplačana najem	321	51
Zamudne obresti	18	63	Inventar premični	13	33	Zaostale obr. posojil	2 481	35	Rezervni zaklad	4 517	27
Prehodni znesek	460	—	Popravila hiše	572	36	Delež pri „Kmet dr.“	4	—	Obresti od tega	203	21
Plač. obr. od posojil	6 059	06	Obr. hran. vlog izpl.	108	66	Zaostala najemnina	96	48	Čisti dobiček	480	43
Upr. in urad. prisp.	168	97	Obr. hr. vl. kapitaliz.	6 611	57	Delež pri Zadr. zvezi	200	—			
Najemnina	1 367	64	Obresti tek. računa	305	47	Tirjatev na gozdih	5 323	44			
Za les	270	90	Obr. pos. povrnjene	26	79	Nal. denar: rez. zak.	4 517	27			
Na račun gozdov	7 092	95	Upr. in urad. stroški	408	14	Obresti od tega	203	21			
Razno	21	52	Rent. dav. in nepos. pristojb., hišnonaj. in zemlj. davek	309	94	Neplačani prispevki	57	17			
Got. začetkom l. 1904	1 096	78	Razni	38	93	Terjatev na drvih	67	80			
			Prehodni znesek	460	—	Gotov. 31. dec. 1904	1 025	65			
			Za dobre namene	150	—						
			Poseb. nal. čisti dob.	1 513	78						
			Gotov. 31. dec. 1904	1 025	65						
	96 634	80		96 634	80		172 647	77		172 647	77

Medulinsko društvo za štednju i zajmove,

registrana zadruga na neograničeno jamčenje, za sedmo upravno godinu 1904.

Zadruga bilo je dne 1. jenara 1904. 292, pristupilo ih je 17, odstupilo ih je 5, stanje zadrugara 31. dec. 1904 304.

Zadružnih dijelova bilo je 1. jenara 1904. K 1.164, primljeno K 68, dano K 20, stanje 31. decembra 1904. K 1.212

Denarni promet: K 61.645-67.

Primitak			Izdatak			Imetak (Aktiva)			Dug (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Od zadružnih dijel. uložaka i posuda	68	—	Povraćeni zadr. dijel.	20	—	Gotovina u blagajni 31. decembra 1904	887	61	Zadružni dijelovi	1 212	—
„ tekućih računa	15 817	96	Izplaćeni uložci	9 775	66	Tekući račun	333	70	Uložci i posude s kapit. interesi	62 834	71
„ povraćenih zajm. interesa	4 097	01	U tekućem računu	3 092	61	Zajmovi kod zadrug.	61 645	67	Reservni fond (pri-hrana)	1 955	39
„ pristupnina i raz.	11 809	15	Zajmovi zadrugarom	22 722	81	Zaostali i tekući interesi i troškovi do 31. dec. 1904.	3 342	20	Čisti dobitak	498	44
Saldo blagajne dne 1. jenara 1904	2 791	10	Plaćeni interesi	161	63	Inventar	192	04			
	100	37	Knjige, tisk. i tabla	35	12	Tiskanice	99	32			
	2 332	53	Upr. in uradni stroški	240	—						
			Poštarina i razno	80	68						
			Gotovina u blagajni 31. decembra 1904	887	61						
	37 016	12		37 016	12		66 500	54		66 500	54

Hranilnica in posojilnica v Metliki,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deseto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 531, v upravnem letu prirastlo 80, odpadel 1, koncem leta 610.

Deleži: stanje začetkom leta 533, v upravnem letu prirastlo 80, odpadel 1, koncem leta 612, odpovedano: 3.

Denarni promet: K 1,051.048-50.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	160	—	Deleži	2	—	Posojila	478 546	16	Deleži	1 224	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	343 091	05	Vzdignj. hran. vloge	298 016	30	Inventar premični	128	01	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	427 378	95
Vrnjena posojila	62 771	80	Dana posojila	157 596	42	„ nepremični	35 384	65	Tekoči račun s zvezo	137 261	42
Tekoči račun s zvezo	80 518	30	Tekoči račun s zvezo	31 000	—	Zaost. obresti posojil	4 437	41	Predpl. obrest. pos.	2 145	72
Inventar nepremični	14 427	98	Obr. hr. vlog izplač.	1 800	41	Delež pri „Zad. zv.“	1 000	—	Dolžne nagrade in drugi uprav. stroš. pri razprod. gozda	2 942	18
Plačane obr. od pos.	22 951	92	Obr. hran. vlog kap.	15 037	38	Terjatev na odprodanem gozdu	59 510	02	Dol. obr.; tek. računa	57	82
Upr. in uradni prisp.	1 163	28	Obresti tek. računa	6 360	64	Naložen denar	1 000	—	Rez. zaklad z obr.	10 680	52
Pristopnine	80	—	Obr. pos. povrnjene	320	88	Terjatev na obrestih od terjatev za gozd	922	64	Čisti dobiček	16 772	43
Donos nepremičnin	811	92	Upr. in uradni stroški	4 798	33	Razno	243	05			
Najemnina	1 130	08	Rent. dav. in nep. pri.	320	34	Gotov. 31. dec. 1904	17 291	10			
Zamudne obresti	456	01	Naložen denar	1 000	—						
Razno	198	85	Zemljiški davek	184	10						
Gotovina začet. leta	6 408	61	Razno	441	90						
			Gotov. konec l. 1904	17 291	10						
	534 169	80		534 169	80		598 463	04		598 463	04

Hranilnica in posojilnica v Naklem pri Kranju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za tretje upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904. 46, v upravnem letu pristopilo 4, odpadlo 2, koncem leta 1904. 48.

Deleži: začetkom leta 1904. 46, v upravnem letu prirastlo 4, izplačano 2, koncem leta 1904. 48, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 57.704·73.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Deleži	16	—	Deleži	8	—	Posojila	15.826	91	Deleži	192	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obresti .	22.571	64	Vzdig. hranilne vloge	10.612	95	Tekoči račun s zvezo	23.283	45	Hranilne vloge s kapitalizov. obresti .	39.595	02
Vrnjena posojila . .	404	—	Dana posojila . . .	1.120	—	Inventar premični .	351	07	Predplač. obr. pos.	16	85
Tekoči račun s zvezo	3.042	20	Tekoči račun s zvezo	15.323	75	Vrednost tiskovin .	38	44	Rezervni zaklad . .	288	50
Obresti tek. računa	923	75	Inventar premični .	29	90	Vrednost kolekov .	70	—	Čisti dobiček . . .	165	13
Plač. obresti od pos.	731	66	Obr. hran. vlog izpl.	91	05	Delež pri Zadr. zvezi	1	—			
Upr. in uradni prisp.	10	41	Obr. hran. vlog. kap.	1.312	82	Delež pri „Lj. pos.“	200	—			
Pristopnine	4	—	Upr. in urad. stroški	99	—	Gotov. 31. dec. 1904	4	—			
Gotovina začet. leta	1.390	02	Rentni davek in neposred. pristojbine	—	—		482	63			
			Gotov. 31. dec. 1904	13	58						
				482	63						
29.093 68			29.093 68			40.257 50			40.257 50		

Društvo za štednju i zajmove u Staromgradu,

registrirana zadruga na ograničeno jamčenje, za peto upravno godinu 1904.

Zadrgari: početkom godine 1904 199, u upravnoj godini pristupilo 20, izstupilo 5, koncem godine 1904 214.

Zadružni delovi: početkom godine 1904 823, u upravnoj godini priraslo 103, izplačeno 6, koncem godine 1904 920.

Novčani promet: K 583.865·95.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Zadružni delovi	2.060	—	Zadr. delovi izplač.	120	—	Zajm. kot zadrgara	86.167	72	Zadružni delovi	18.400	—
Štedionički uložci s kapit. interesima . .	220.362	25	Štedionički ul. izpl.	67.316	75	Tekući računi	177.606	86	Štedionički uložci s kapit. interesima . .	249.466	90
Povraćeni zajmovi . .	17.134	98	Zajmovi zadrugarim.	35.751	48	Inventar pokretne	103	11	Predpl. interesima za godinu 1905	488	61
Tekući računi	40.720	47	Tekući računi	174.854	61	Zaostali interes . . .	1.561	93	Pasivni zajmovi . . .	1.600	—
Interesi tekuć. rač.	5.854	61	Inventar pokretne . .	44	48	Vrednost tiskanica .	108	30	Int. pas. zajm. kapit	—	89
Plač. inter. od zajm.	3.462	44	Šted. interesu izpl. .	1.842	07	Dio kod „Zad. sveze“	200	—	Pribrana iz god. 1903	1.663	54
Pristupnina	20	—	Šted. interesu kapital	4.428	52	Dio kod „Lj. pos.“ . .	4	—	Čisti dobitak	2.837	96
Zatezni interes	26	45	Inter. od pas. zajm.	—	83	Ulož. novac kod c. kr. pošt. šted. ureda .	199	05			
Pasivni zajmovi	3.600	—	Pasivni zajmovi . . .	2.000	—	Uložena prihrana . .	1.261	98			
Razno	15	92	Razni troškovi . . .	406	49	Gotov. 31. dec. 1904	7.244	—			
Gotov. 1. jan. 1904 . .	2.298	33	Dividenda izplač. iz čist. dobitka 1903	—	—						
			Uložena prihrana iz čist. dobitka 1903	934	17						
			Gotov. 31. dec. 1904	611	10						
				7.244	95						
295.555 45			295.555 45			274.457 90			274.457 90		

Hranilnica in posojilnica v Sv. Križu pri Kostanjevici,

registrovana zadruga v neomejeno zavezo, za šesto upravno leto 1904.

Člani: začetkom l. 1904. 620, v upravnem letu pristopilo 101, odpadlo 56, koncem l. 1904. 665.

Deleži: začetkom l. 1904. 629, v upravnem l. prirastlo 101, izplačano 56, koncem l. 1904. 674; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 327.463·05.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Deleži	1.656	—	Deleži	672	—	Posojila	219.847	36	Deleži	8.764	—
Hran. vloge	108.076	38	Vzdig. hranil. vloge	69.845	69	Nal. denar v „Centralni posojilnici“	1.120	—	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi .	208.410	20
Vrnjena posojila . . .	34.580	62	Dana posojila	93.700	—	Inventar	236	68	Predplač. obr. posojil	2.695	93
Plačane obr. od pos.	12.041	45	Obr. hran. vlog izpl.	335	49	Zaostale obresti . . .	306	18	Rezervni zaklad . . .	4.396	09
Upr. in urad. prisp.	170	66	Nagrada	1.400	—	Gotov. 31. dec. 1904	4.135	18	Čisti dobiček	1.379	18
Pristopnine	202	—	Upr. in urad. stroški	536	66						
Zamudne obresti . . .	23	91	Ren. dav. in nep. pris.	87	01						
Got. začetkom l 1904	13.961	01	Gotov. 31. dec. 1904.	4.135	18						
170.712 03			170.712 03			225.645 40			225.645 40		

Hranilnica in posojilnica v Šmarji,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za četrto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 192, v upravnem letu prirastlo 14, odpadlo 1, stanje koncem leta 205.

Deleži: začetkom l. 1904 192, v upravnem letu prirastlo 14, odpadlo 1, koncem l. 1904 205, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 165.982 04.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	28	—	Deleži	2	—
Hran. vloge s kapit obrestmi	43.483	34	Vzdig. hran. vloge .	36.632	17
Vrnjena posojila . .	7.028	—	Dana posojila . . .	21.954	41
Tek. račun z zvezo .	27.212	75	Tekoči račun s zvezo	18.864	48
Obr. tekočega računa	865	39	Obr. hr. vlog izplač.	325	64
Plač. obr. od posojil	2.405	30	kapit.	2.475	29
Upravni in uradni prispevki	52	18	Upr. in urad. stroški	397	79
Pristopnine	14	—	Rentni davek in ne-		
Gotov. začetkom leta	4.090	05	posr. pristojbine .	63	09
			Poštna hran.	100	91
			Gotov. 31. dec. 1904	4.363	23
	85.179	01		85.179	01

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	53.900	41	Deleži	410	—
Tek. račun s zvezo .	15.409	75	Hranilne vloge s ka-		
Inventar premični .	157	62	pitalizov. obrestmi	72.892	06
Zaostale obr. posojil	223	21	Predpl. obr. posojil	180	54
Delež pri „Zadr. zv.“	400	—	Rez. zaklad z obr. .	892	35
Ljud. pos.	4	—	Čisti dobiček . . .	184	18
Poštna hran.	100	91			
Got. koncem l. 1904	4.363	23			
	74.559	13		74.559	13

Mlekarska zadruga v Horjulu,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za drugo upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 68, v upravnem letu pristopilo 55, izstopilo 1, koncem leta 122, z vplačanimi deleži

K 804 —; odpovedano 1.

Denarni promet: K 54.339 90.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Blag. preost. l. 1903	174	66	Izplačani deleži . .	8	—
Vplačani deleži . . .	399	36	Vrnjena izposojila .	2.000	—
Pristopnine	56	—	Izdatki za blago . .	15.150	29
Izposojila	210	—	Voznina in poštnina	676	46
Prejemki za blago . .	18.795	68	Inventar premični .	385	34
Prehodni	100	—	Neposredna pristoj.	—	50
Naložen denar . . .	6.635	40	Upravni stroški . .	1.733	35
Za mlečne ročke . . .	596	28	Obresti izposojil . .	108	32
Za mlek. opravno . .	75	82	Prehodni	100	—
Skonto in vrnj. pre-			Del. pri gosp. zvezi	40	—
več poslano	33	35	Naložen denar . . .	6.363	48
Prisp. čl. za stroje .	205	19	Za mlečne ročke . .	667	08
			Got. konec l. 1904	48	92
	27.281	74		27.281	74

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Vred. bl. in ml. roč	203	40	Deleži	800	60
Terj. na bl. pri zadr.	64	40	Dolg na blagu zadr.	1.487	46
„ „ „ nez.	1.637	34	„ „ „ nez.	26	38
Vrednost nepr. inv.	341	98	Dolg na upravi . . .	60	16
Vrednost prem. inv.	1.111	85	Rezervni zaklad . .	71	14
Deleži pri dr. zavod.	64	—	Čisti dobiček . . .	1.356	25
Naložen denar . . .	312	18			
N-rasle obresti . . .	17	92			
Got. koncem l. 1904	48	92			
	3.801	99		3.801	99

Mlekarska zadruga v Naklem pri Kranju,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za prvo upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 0, v upravnem letu pristopilo 52, izstopilo 0, koncem leta 52, z vplačanimi deleži

K 480 —; odpovedano 0.

Denarni promet: K 27.845 44.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Vplačani deleži . . .	480	—	Vrnjena izposojila .	150	—
Izposojila	150	—	Izdatki za blago . .	7.872	72
Prejemki za blago . .	11.289	66	Voznina	178	66
Tekoči račun	2.230	01	Inventar premični .	3.576	63
			Upravni stroški . .	1.076	59
			Obresti izposojil . .	1	86
			Delež pri „G. sv.“ .	60	—
			Naložen denar . . .	140	—
			Vrnjeni tekoči . . .	639	31
			Gotov. konec l. 1904	453	90
	14.149	67		14.149	67

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Vrednost blaga . . .	20	—	Deleži	480	—
Terjatve na blagu . .			Izposojila	1.590	70
pri nezadružnikih	582	47	Dolg na blagu zadr.	637	80
Vred. premič. inven.	1.788	32	Dolg na plači . . .	50	—
Naložen denar . . .	140	94	Čisti dobiček . . .	287	13
Delež pri Gosp. zvezi	60	—			
Got. koncem l. 1904	453	90			
	3.045	63		3.045	63

Denarni promet.

Baderna, društ. za šted. i zajm. —1000 (31. 3.) — 1000 (19. 4.)	(19. 4.) +163·50 +346·46 (21. 4.) +62·85 +16·60
Baška, " " " " +210 (17. 4.)	(22. 4.) +132·69 +13·67 (23. 4.) +71·35 +4·08
Beram, " " " " —1000 (5. 4.)	(24. 4.) +552·12 +413·60 +384·01 (26. 4.) +914·72
Blagovica, hran. in pos. +2000 (10. 4.)	(28. 4.) +358·50 (29. 4.) +21— (30. 4.)
Bled za blejski kot, hran. in pos. +1000 (4. 4.)	Krka, hran. in pos. —4000 (11. 4.) —2500 (18. 4.)
Bloke, hran. in pos. +8000 (2. 4.) +2000 (10. 4.) —2000 (14. 4.)	Laško, hran. in pos. —5000 (7. 4.) —7000 (22. 4.)
Boh. Bistrica, hran. in pos. +1300 (3. 4.) +1500 (10. 4.)	Leskovec, hran. in pos. —2000 (12. 4.)
+10.000 (16. 4.) +1500 (19. 4.) +1900 (21. 4.)	Leskoveca, hran. in pos. —1000 (26. 4.)
+1000 (21. 4.)	Ljubljana — Vzaj. podp. dr. +25000 (1. 4.) —8000 (1. 4.)
Borovnica, hran. in pos. —1800 (13. 4.) —1500 (22. 4.)	—5000 (10. 4.) +10000 (17. 4.) —5000 (18. 4.)
+3000 (22. 4.) —7000 (27. 4.)	Ljubno, hran. in pos. —10000 (8. 4.)
Buzet, hran. in pos. —3000 (15. 4.) —4000 (25. 4.)	Loškopotok na Taboru, hran. in pos. —1500 (3. 4.) —2000
Cerklje, hran. in pos. +4000 (3. 4.) +2000 (10. 4.) —492·57	(11. 4.) —7000 (25. 4.)
(11. 4.) —5000 (26. 4.)	Marenberg, pos. +1500 (5. 4.)
Cerknica, hran. in pos. —10000 (20. 4.)	Metlika, hran. in pos. —10000 (6. 4.) —10000 (10. 4.) —10000
Col, hran. in pos. +1300 (17. 4.) —600 (15. 4.)	26. 4.)
Črmošnice, hran. in pos. —1600 (7. 4.) —2400 (18. 4.) —1000	" km. dr. +73·23 (7. 4.)
(27. 4.) —600 (28. 4.)	Mokronog, pos. +2400 (3. 4.) +1000 (5. 4.) —1000 (12. 4.)
Češnjica, hran. in pos. +2000 (1. 4.) +2000 (14. 4.) —4000	—1000 (13. 4.)
(17. 4.)	Mošnje, hran. in pos. —1000 (4. 4.)
Čatež, hran. in pos. —400 (30. 3.) +600 (7. 4.) —1100 (13. 4.)	Planina, hran. in pos. +1100 (1. 4.) +1300 (2. 4.) —400
D. M. v Polji, hran. in pos. —600 (3. 4.) —400 (8. 4.)	(3. 4.) —400 (7. 4.) —500 (15. 4.) —1400 (20. 4.)
Dobropolje, pos. —5000 (5. 4.) —5000 (10. 4.) —5000 (11. 4.)	" mlek. zadr. +25·93 (14. 4.)
—2000 (14. 4.) —12000 (25. 4.)	Pločice, seoska blag. —13000 (13. 4.)
Dol. Dobrava, km. dr. +500 (4. 4.)	Polhov Gradec, hran. in pos. —3000 (8. 4.) +1200 (29. 4.)
Dubrovnik, hrv. pučka šted. +5000 (17. 4.) —7000 (17. 4.)	Preddvor, hran. in pos. —300 (4. 4.) +700 (5. 4.) +700
Dolsko, hran. in pos. +1200 (12. 4.) +800 (16. 4.) +1300	(6. 4.) —81 (22. 4.) —140 (28. 4.) —200 (29. 4.)
(23. 4.)	Pulj, istrska pos. —8000 (7. 4.) —3000 (18. 4.)
Domžale, hran. in pos. —2000 (11. 4.)	Preska, hran. in pos. +833 (5. 4.) —2800 (7. 4.) +2080 (12. 4.)
Draga, hran. in pos. +400 (3. 4.) —1000 (5. 4.) +3200	+456 (19. 4.)
(17. 4.) +1380 (24. 4.)	Radeče, okr. pos. +2000 (2. 4.) +5000 (25. 4.)
Fara pri Kostelu, hran. in pos. —1000 (30. 3.) +3800 (3. 4.)	Rab, gosp. dr. —5000 (27. 4.)
Gojzd, hran. in pos. —1000 (13. 4.) —500 (26. 4.)	Rečica, ljud. hran. in pos. +4000 (4. 4.) —2000 (20. 4.)
Gore, hran. in pos. —400 (4. 4.) —400 (12. 4.)	Ribnica, hran. in pos. —6000 (12. 4.) —3000 (28. 4.)
Horjul, hran. in pos. —1000 (4. 4.) +2000 (24. 4.) —10000	Ricmanje, hran. in pos. —2000 (27. 4.)
(26. 4.) +70·38 (28. 4.)	Rob, hran. in pos. —1500 (4. 4.) —1000 (10. 4.) —1500
Horjul, hran. in pos. +2000 (1. 4.) +700 (6. 4.) —2000	(11. 4.)
(8. 4.) —1500 (13. 4.) +1777·14 (14. 4.) +1510	Roč, dr. za šted. i zajm. —6893·04 (10. 4.)
(29. 4.) —3000 (29. 4.)	Rogoznica, seoska bl. +1000 (29. 4.)
" mlekarska zadruga, +10·60 (5. 4.)	Rova, hran. in pos. —450 (1. 4.) —2400 (13. 4.)
Hrenovice, hran. in pos. +2000 (1. 4.)	Rovte, hran. in pos. +1000 (19. 4.)
Idrija, ljud. hran. in pos. —2500 (31. 3.)	" km. dr. +1900 (10. 4.) +800 (19. 4.)
Ig, hran. in pos. —4000 (18. 4.) —950 (19. 4.)	Selce, hran. in pos. +3000 (2. 4.) —1000 (6. 4.)
" kmetijsko društvo, +1000 (21. 4.)	" km. dr. +6 (21. 4.)
Izlake, hran. in pos. +4000 (1. 4.) +1500 (27. 4.)	Semič, hran. in pos. —2500 (8. 4.) +2000 (30. 4.) —
Jesenice, hran. in pos. —6000 (18. 4.) —8000 (29. 4.)	Senožeče, hran. in pos. —3400 (28. 4.)
Kamnik, I. okr. hran. in pos. +6000 (6. 4.) —10000 (13. 4.)	Sinčavas, hran. in pos. —2000 (8. 4.) —4000 (17. 4.)
+8·62 (16. 4.)	—1000 (18. 4.)
Kanal, hran. in pos. —4000 (26. 4.)	Smladnik, hran. in pos. +2190 (2. 4.) —1200 (13. 4.)
Kandija, hran. in pos. —2000 (11. 4.) —2000 (13. 4.) —3000	+2767 (23. 4.)
(15. 4.)	Sorica, hran. in pos. —2000 (1. 4.) +2700 (9. 4.)
Kaštelir, društ. za šted. i zajm. +210 (17. 4.)	Srednjavas, hran. in pos. +525·86 (3. 4.) +1000 (3. 4.)
Knežak, hran. in pos. +2000 (12. 4.)	+1000 (10. 4.) +1600 (11. 4.) —2000 (28. 4.)
Komenda, hran. in pos. +1230 (16. 4.) +3000 (20. 4.) +2000	Staraloka, hran. in pos. +2000 (7. 4.)
(21. 4.)	Stari grad, društ. za šted. i zajm. —2500 (7. 4.) +2000 (24. 4.)
Kranjska gora, hran. in pos. —2000 (1. 4.) —4000 (13. 4.)	Stari trg, kmet. društvo +7·12 (19. 4.)
—2000 (26. 4.)	Struge, hran. in pos. —600 (7. 4.)
Kropa, žreblj. zad. +728·90 (4. 4.) —3483·27 (4. 4.) —2000	Sv. Ema, pos. in hran. dr. +1300 (12. 4.) —1100 (29. 4.)
(6. 4.) +38·71 (9. 4.) +80·76 +69·50 (10. 4.)	Sv. Jakob ob Savi, pos. +900 (9. 4.) —1500 (10. 4.)
+49·40 (11. 4.) +6·66 (12. 4.) +514·50 +112·74	Sv. Križ pri Litiji, hran. in pos. +700 (2. 4.) —400 (6. 4.)
(15. 4.) +64·58 +34·70 (17. 4.) —4000 —5209·99	—1000 (10. 4.) —400 (27. 4.)
(17. 4.) +31·50 +15— +60·50 +108·22 +492·50	Sv. Jurij ob j. ž., hr. in pos. +6000 (5. 4.) +4000 (5. 4.)
	—1000 (17. 4.)
	Sv. Jurij pod Kumom, hr. in p., +1400 (10. 4.) +600 (16. 4.)

Sv. Jurij pri Kranju, hran. in pos. +1000 (4. 4.) +1000 (16. 4.) +1000 (29. 4.)
 Sv. Kunigunda, hran. in pos. +400 (5. 4.) —1000 (17. 4.)
 Sv. Lenart, pos. —10.000 (11. 4.)
 Škocijan, hran. in pos. —2000 (10. 4.)
 Škofjaloka, hran. in pos. +1000 (7. 4.)
 Šmarije, hran. in pos. —2000 (5. 4.) —2000 (7. 4.)
 Šmartno pri Litiji, hran. in pos. +1000 (7. 4.) +2000 (16. 4.) +2000 (25. 4.)
 Šturije, hran. in pos. +1143·18 (3. 4.) +670 (6. 4.)
 Št. Ilj pod Turjakom, pos. +3000 (7. 4.) +2000 (22. 4.) +1000 (30. 4.)
 Št. Janž, hran. in pos. +1000 (9. 4.) +400 (29. 4.)
 Št. Peter, hran. in pos. +500 (10. 4.) +600 (17. 4.) —2400 (17. 4.) +3050 (24. 4.) —1800 (26. 4.)
 Št. Rupert, hran. in pos. +4000 (7. 4.) —1000 (14. 4.)
 Št. Vid, miz. zadr. —500 (29. 4.)
 Tomaj, hran. in pos. +2500 (16. 4.)
 Tomišelj, hran. in pos. —2000 (8. 4.) —2500 (10. 4.)
 Toplice, hran. in pos. —1000 (30. 3.) +1000 (9. 4.)
 Trebelno, " " " +3000 (1. 4.) —1000 (5. 4.) —1000 (18. 4.)
 Trnovo, hran. in pos. +2000 (17. 4.)
 Tržič, hran. in pos. +1000 (1. 4.) +1000 (2. 4.) +1000 (22. 4.) +700 (24. 4.)
 Tunice, hran. in pos. +1200 (5. 4.) +2000 (14. 4.) +2000 (19. 4.) —600 (25. 4.)
 Velike Lašče, hran. in pos. —3000 (1. 4.) —7000 (28. 4.)
 Videm, hran. in pos. +210 (23. 4.)
 Višnjagora, hran. in pos. —13000 (7. 4.) +1000 (19. 4.) +3000 (30. 4.)
 Vodice, hran. in pos. +2000 (2. 4.) +2100 (9. 4.) —1000 (14. 4.) +3000 (23. 4.) +300 (25. 4.) —1400 (25. 4.)

Vojsko, hran. in pos. +420 (25. 4.)
 Vrhnika, hran. in pos. +5000 (3. 4.)
 Zagorje, lj. hran. in pos. —1400 (11. 4.) —1400 (13. 4.) —1·30 (13. 4.) +1400 +800 (26. 4.) +5100 (28. 4.)
 Zagradec, hran. in pos. —1000 (3. 4.) —500 (10. 4.) —2000 (14. 4.) —4000 (17. 4.) —1500 (18. 4.) —1500 (25. 4.)
 Zg. Besnica, hran. in pos. +5500 (21. 4.)
 Zg. Tuhinj, hran. in pos. +1000 (9. 4.)
 Žužemberk, hranil. in posojil. +2000 (11. 4.) —2000 (13. 4.) —5000 (19. 4.)

VABILO

na

PETI REDNI OBČNI ZBOR

Zadružne tiskarne v Ljubljani,

registrovane zadruga z omejeno zavezo

v petek, dné 9. junija 1905 ob 6. uri zvečer

v posvetovalnici „Ljudske posojilnice“ v Ljubljani, Kongresni trg št. 2.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta.	4. Dopolnilna volitev 3 članov uprav. sveta.*)
2. Potrjenje letnih računov in bilance za l. 1904.	5. Volitev nadzorstva petero članov.
3. Sklepanje o porabi čistega dobička.	6. Slučajnosti.

V Ljubljani, dné 25. maja 1905.

Upravni svét:

Josip Šuman.

Franc Leskovic.

Josip Jeglič.

*) Po § 16. pravil so izstopili sledeči gospodje iz upravnega sveta, katerih triletna doba je potekla: Anton Belec, Franc Peterca in J. Röger ml.

Ker na dan 25. maja 1905 sklicani občni zbor ni bil sklepčen, razpiše se v smislu zadružnih pravil § 31. novi občni zbor, kateri bode sklepal brez ozira na število udeležencev.

VABILO
na
redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Čatežu,

reg. zadruga z neomejeno zavezo

kateri se bode vršil dne 4. junija 1905 ob 4. uri popoldne
v župnišču na Čatežu.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računskega sklepa za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi vabi člane

Načelstvo.

Vabilo
na
III. REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Naklem pri Kranju,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil

v nedeljo dne 4. junija 1905 ob 4. uri popoldne v posojil-
ničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO
na
VIII. REDNI OBČNI ZBOR

Kmetijskega društva v Horjulu,

registr. zadruga z omejeno zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo, dne 11. junija 1905 ob 3. uri
popoldne v zadružnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računskega zaključka za l. 1904.
3. Volitev 5 članov načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri zbor ne bil sklepčen, vrši se
ob 1/24. uri v istih prostorih in z istim dnevnim redom drugi
občni zbor, ki sklepa ne glede na število udeležencev.

Načelstvo.

VABILO
na
OBČNI ZBOR

Ljudske hranilnice in posojilnice v Idriji,

reg. zadruga z neom. zavezo,

ki bo dne 4. junija 1905 ob 1. uri popoldne v uradni sobi
kršč. gospodarskega društva.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO
na
VI. redni občni zbor
Mlekarske zadruga Izlake-Zagorje

reg. zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo dne 4. junija 1905 ob 8. uri do-
poludne pri Očakarju.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Predložitev in potrjenje računov za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelnistvo.

VABILO
na
redni občni zbor
Kmetijskega društva v Dobrépoljah

reg. zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil

na binkoštno nedeljo t. j. 11. junija t. l. ob 3. uri
popoldne v zadružnih prostorih na Vidmu
s sledečim dnevnim redom:

1. Predložitev računskega zaključka za l. 1904.
2. Dopolnilna volitev načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

V Dobrépoljah, dne 19. maja 1905.

Načelstvo.

GOSPODARSKO BERILO.

Vinoreja in kletarstvo.

Uspeh proti perenospori.

S perenosporo se nam ravno tako godi, kakor s zobobolom. Kadar me zob začne boleti, je že tudi pokvarjen. Kdor hoče zdrave zobe imeti, si jih mora dati preiskati, dokler ga še ne bolijo.

Če čakamo s škropljenjem proti perenospori tako dolgo, da jo že opazimo, do tačas nam je ona že veliko kvara napravila. Vsaki del, na katerem se ona prikaže, je že poškodovan in ne bo nikdar več zdrav. Uspešno delujemo proti perenospori le tedaj, če škropimo popred, kakor jo vidimo. Zdravila za to bolezen nimamo. Pač pa imamo izvrstno sredstvo — modro galico — ktera zapreči kalenje trosov peronospore. Če padejo ti trosi na mesto, kjer se le najmanjši sled modre galice znajde, tako ne morejo kaliti in postanejo neškodljivi. Če je pa enkrat ta tros svojo kal v list ali jagodo pognal, tedaj nima modra galica nič več vpliva na njega.

Kako se napravi tekočina?

Sod se nalije ne čisto poln vode, črez se položi kol, in na njega se obesi vreča z galico. Kadar se raztopi, dolije se med vednim mešanjem toliko v vodi raztopljenega apna, da pri poskusu dobi rudeči Lakmus papir modro barvo. Ta način je pač najbolj priprost in natančen. Za 20 vinarjev Lakmus papirja, kateri se v vsaki lekarni dobi, zadostuje za eno ali še za več let. Tudi beli Phenolphthalein papir je izvrsten. Kakor hitro je zadosti apna, postane rudeč. Dobi se v deželnem kemičnem preskušališču in po drugod.

Kako močna se pa naj galica napravi? V tem oziru so mnenja različna. Enim je 1°/_o raztopljna popolnoma dovoljna, drugim je še 2 kile na 100 litrov preslaba. Da bi se to vprašanje merodajno in zanesljivo rešilo, k temu bi lahko vsak razumen vinogradar pripomogel s tem da bi poskusil eno in drugo in uspehe objavil. Tu se gre za velikanske svote; ali se nam zaradi preslabe raztopljine množina in kakovost trgatve zmanjša, ali pa porabimo zaradi premočne raztopljine veliko vagonov galice po nepotrebnem. Če bi imeli čez to stvar sto in sto izjav, tako bi lahko do pravega sklepa prišli. Sodelovanja razumnih posestnikov v takih zadevah, tega ni po naših krajih.

Kot pravilo naj nam velja: Boljše je dvakrat škropiti z 1°/_o, kakor enkrat z 2°/_o. Za vsako škropljenje naj se tekočina zmiraj sproti napravi.

Kedaj se naj škropi?

Težko je naprej naznaniti, kedaj se mora prvič škropiti, da se največji uspeh doseže, ker nimamo vsako leto enako vreme. Prvo škropljenje je največje

važnosti, opraviti se mora jako zarano, kakor hitro začne trs poganjati. To prvo škropljenje tudi ne pride drago. Dokler so poganjki le 8—10 cm dolgi, se ne porabi dosti tekočine. Da se peronospore ubranimo, mora listje že popred kakor njeni trosi začnejo kaliti, poškrapljeno biti. Največji upliv na uspeh škropljenja ima „Kedaj in Kako“ da se škropi. Ne bolj pogosto škropljenje, ne bolj močna tekočina ne more več tega popraviti kar se je zamudilo, če se prvič prepozno škropi.

Lansko leto se je lahko pogosto sledeče opazovalo: Polovica vinograda bila je lepa, druga polovica brez grozdja. Eden vinograd zdrav, obetajoč lepo trgatve, sosedov podoba žalosti. Od kod to? Dobro ohranjeni deli vinogradov bili so škropljeni še pred deževjem, nekteri celo med dežjem. Sledilo je na to več dni z idealnim vremenom za peronosporo. Petkrat na dan dež — solnce — soparca. Ni se škropilo, čakali so na lepo vreme ker se meni, če dežuje, škropljenje itak ne pomaga, ker dež vso galico spere. To mnenje je celo napačno in je bilo lansko leto krivo zgube veliko sto tisoč kron narodnega premoženja.

V tako nevarnih časih porabiti se mora za škropljenje vsak trenotek, kadar dež preneha, če pa rahlo dežuje, naj se kar nadalje škropi. Moč modre galice se skoz to ne zmanjša za veliko in pogosto je to edino sredstvo svojo trgatve ohraniti. Lansko leto imeli smo dosti dokazov za to.

Drugokrat naj se škropi hitro po cvetju. Poznejša škropljenja odvisna so od vremena in nastopa peronospore. Če opazimo, da se nam je peronospora razširila, tedaj ne rok križem. Škropimo z vsemi močmi in pogosto za en drugim. Pouzročeno škodo sicer ne moremo več popraviti, pa nadaljno razširjenje skoz to zabranimo. Rešimo kar se še rešiti da.

Kako naj se škropi?

Trosi peronospore kalijo le v vodi, zato najdemo tudi po navadi prve znake peronospore na koncih doli visečega listja, kjer rosne in dežne kapljice najdalje obvisijo. Če se v kapljici znajde le najmanjši sled galice, trosi poginejo. Najboljše škropljenje je zato taisto, da povsod kjer se zamore kapljica napraviti, troha galice poleg pride. Na daljavo galica nima učinka, zato se mora škropiti tako, da so kapljice fine, goste ena pri drugi, pa ne da so velike in daleč narazen. Nekateri viničarji mislijo, da svoje delo jako dobro in vestno opravijo, če škropijo prav dolgo na eno mesto na en trs. To je velika napaka. Le opazujmo in videli bomo, da je tak trs potem kakor umit. Male kapljice združijo se v velike in te padejo na tla. Na listju se pogosto potem ne pozna, da je bilo ravno poškrapljeno.

Prvikrat naj se škropi tako: Delavec gre skoz vrste kakor hitro le zamore in škropi vsak trs. Kapljice na ta način nimajo časa se zbirati. Čez 2 ali 3 ure, kadar je prvo škropljenje že suho, poškropi še enkrat cel vinograd, in meri posebno na mesta, ktera pri prvem hodu niso bila zadeta. Tekočina v sodu se mora za vsako dobro premešati predno se škropilnica napolni.

Pazimo na to, da se ne bode samo listje ampak ravno tako in še bolj skrbno tudi grozdje poškropilo. Lansko leto videli smo gorice z zdravim listjem a brez grozdja, ktereja je peronospora uničila.

V nevarnih letih, kakor je bilo lansko, ne bilo bi napačno grozdje še posebej škropiti. Napravi se bolj močna tekočina 3 do 4°/_o in z njo se izključno le grozdje poškropi. Priporočijo se poskusi v tem smislu.

V nekaterih krajih rabijo baje z velikim uspehom po cvetju sledečo mešanico: 40°/_o žvepla, 40°/_o apna in 20°/_o modre galice. Ta mešanica je jako fina, se vsede tudi na najbolj skrite kote grozdja in ga obvaruje i perospore i oidiuma. Apno poceni mešanico in drži ob enem grozdje bolj suho. Modra galica uporabna za ta namen se priredi: napravi se 30 do 40°/_o raztoplina iz nje, se pusti vsesti, voda se ocedi. Kar na dnu ostane se posuši in imamo galico v podobi najfinejše moke.

Franc Goričan, kmet. potovalni učitelj.

Splošno.

Nekaj o vzgoji pelina.

V obzorju svojega delokroga ogleduje se kmet večkrat okoli sebe, da bi zaznal kak novi predmet, kateri bi njemu kot pridelovalcu kaj dobička donasal. Bistro oko njegovo opazi poleg navadnih njegovih pridelkov tudi vzgojo zdravilnih rastlin, za katere se iz naših krajev pošilja veliko denarja v tujino, ko bi jih lahko doma gojili in pridelali z njimi lep dobiček. Da bi se to zgodilo, hočemo v kratkem opisati vzgojo njih in sicer začnemo danes s pelinom.

Zanašaje se, da vsaka gospodinja to rastlino že davno dobro pozna, ne opisujemo tukaj njene podobe. Potreba njena za zdravilstvo je namreč tako obširna, da je vsaj po nekoliko gojé pri vsaki hiši.

Gojitev pelina je kaj jednostavna. Že kraj na dvorišču, ob plotu, na parobku in še drugje, kjer se sam vseli, kaže, da je ta rastlina zadovoljna skoro z vsako zemljo. In baš rastlina z slabih tal, tako se trdi, je za zdravilstvo najboljša. Ako pa hočemo gojiti pelin v večjej množini, oskrbimo si najprej njegovega semena in to od domačega trgovca. Na en četrť hektara njive treba pol kilograma semena,

katero stane 2 gld 40 kr. Za seme pa gojimo še kak ogon na vrtu samih mladih rastlin. Sejati se to seme ne sme gosto, raje na široko in v vrste, ker bi gosto sejane rastline pognale le na kvišku in le malo se razcevele. Pelinovo seme se mora sejati v spomladi ali v jeseni na zimo. Zadnje se zgodi v kimovcu ali vinotoku in je boljše, ker takrat se do zime rastline že dobro ukoreninijo in v prihodnjaj spomladi čvrsto poženejo.

V lepem zimskem času presajajo se pelinove sajenice v štirikot in sicer po 40 do 50 cm narazen. Seveda dobro storimo, ako zemljo kakor za vsaki drugi pridelek, prej dobro pognojimo, zlasti ker ta zemlja služi pelinu po tri do štiri leta. Pred vsajenjem pomočimo korenine sajenice v kašo napravljeno iz goste gnojnice, nakar raste lepše in hitreje. Tudi pazimo, da se sajenje zgodi pred dežjem ali mokrim vremenom.

Obdelovanje zemlje za pelin zahteva samo dvojno pletev in okopanje čez leto. V naslednjih letih se priporoča h prvej kopi tudi nekoliko gnojenja.

Pridelek spravlja se na dvojen način. Ali pustimo vzrasti pelin do cveta, (kar se navadno zgodi), ali pa ga porežemo, ko je dorastel 20 cm visoko. Ta kmalo požene znova in dá v juniju glavno seč. Sicer dá dvojni pridelek več dela, ali dobi se pridelek lepši in toraj dražji. Ta se porezan posuši na senčnatem kraju pod streho, nekateri pa ga kar pokose in na njivi posuše. Ondi se obrača kakor seno in konečno zveže v snope. Razume se, da za tako površno spravljenega ne dobimo takšne cene, kot za prvega. Ta se plača od lekarn 100 kg po 18—27 gld. med tem ko se dobi za družega po 6 do 9 gld. za 100 kg.

Na ugodnej zemlji in pri skrbni vzgoji dobi se na $\frac{1}{4}$ hektara njive po 8 do 10 q pridelka. Od šest delov sveže pelinove trave dobi se jeden del posušene. Dostaviti treba še, da pelin posečen le enkrat v letu in to namreč v srpanu, poraste do jeseni še znova, kateri posušen pridene se prvemu listju, katero je ostalo očrnelo in toraj prebrano. Vendar se proda še ta z jesenskim vred po ceni do 6 gld. za 100 kg.

Tako piše češki list; po teh besedah in številkah sodeč, dala bi pelinoreja kaj lepih dohodkov in to pri malem trudu pa na majhnem prostoru. Ali bi ne veljala poskušnja našemu kmetu tudi v tej stroki? To zlasti še na prostorih, kjer se zemljišče za kaj družega težbo obdeluje?

II. poučno potovanje kranjskih kmetovalcev.

Z ozirom na razglas podpisanega glavnega odbora z dne 10. maja t. l., javljamo, da je poučno potovanje na Štajersko, oziroma Koroško zagotovljeno ter da se bo vršilo po niže označenem sporedu od 13., oziroma 14. do 17. junija t. l.

Prijave za udeležbo sprejema podpisani odbor še do
8. junija t. l.

Vožnja v tretjem razredu bo stala 25 K, v drugem razredu pa 50 K. Vsak udeleženec naj pošlje najklesneje do 8. junija t. l. podpisanemu odboru 25, oziroma 50 K, da se mu bo mogel pravočasno priskrbeti sešitek voznih listkov. Vse potne stroške nosi vsak udeleženec sam. Voditelj izleta, g. mlekarški nadzornik Legvart, preskrbi vse potrebno glede vozov, prehranitve in prenočišč.

Udeležniki se zberó v torek, dne 13. junija zvečer med 9. in 10. uro v hotelu Lloyd v Ljubljani, oziroma pridejo pravočasno na južni kolodvor, da se odpeljejo s poštnim vlakom ob 12. uri 15. minut po noči iz torca 13. na sredo 14. junija. Udeleženci na tej progi, ki ne pridejo v Ljubljano, naj vstopijo v ta vlak.

V sredo, 14. junija po dohodu vlaka v Wildon ob šestih zjutraj bo zajutrek ter takoj potem odhod z vozom v Waldek na posestvo viteza Plessinga, kjer bo ogledovanje velikanske reje prašičev (400 prašičev), izdelovanja sadnega šampanjca ter sirarne. Iz Waldeka se udeleženci vrnejo preko graščine Herbersdorf — kjer si ogledajo velikanske sadovnjake — nazaj v Wildon, kjer bo kosilo. Po kosilu odhod v Gradec. Tam si še isto popoldne ogledajo vzorno perutninarstvo deželnega zavoda v Feldhofu ter deželne kmetijske šole v Grottenhofu. Ogled mesta Gradca in prenočevanje.

V četrtek, 15. junija odhod iz Gradca zjutraj ob šestih v Welsberg, kjer bo ogledovanje vzornega gospodarstva in reje pingavske govedi pl. Dehneja. Ob polu 12. uri odpotovanje v Bruck, kjer bo kosilo in popoldne ob treh odhod v Admont. Tamkaj izletniki obišejo samostanske kleti. V Admontu bo večerja in prenočevanje.

V petek, 16. junija zjutraj ob petih odhod na štajersko deželno šolo za živinorejo in planinarstvo v Grabnerhofu ter ogledovanje vzornega planinarstva v Buchau. To ogledovanje se bo vršilo pod vodstvom tamošnjega vodje, znamenitega živinorejca dr. Schupp-lijja. Kosilo v Admontu, potem odhod v Kaisersberg, kjer si izletniki ogledajo vzorno sirarno in živino nekaterih posestnikov. Po večerji odpotovanje v Judenburg, kjer bo prenočevanje.

V soboto, 17. junija zjutraj z vozom odhod na planine živinorejske zadruge v Judenburgu, potem v Talheim in v Št. Lampreht, kjer bo kosilo. V Št. Lamprehtu ogledovanje vzorne živinoreje tamošnjega benediktinskega samostana in posestnika Zedlacherja. Iz Št. Lamprehta odpotovanje zvečer ob sedmih čez Trbiž v Ljubljano.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe
za Kranjsko.

Ljubljana, 25. maja 1905.

Zajamčeno pristno vino ima v zalogi Kmetijsko društvo v Vipavi veliko množino, katero prodaje za mašna vina belo od 40—60 kron 100 l postavljeno na postajo Postojna. Rudeče po 35 kron. Zadrugam in večjim odjemalcem oddaja vino po izjemnih znižanih cenah. V zalogi je tudi tropinsko žganje.

Baderna (v Istri), gospodarsko društvo, ima v svoji zadrugi kleti 4000 hl črnega in 500 hl belega vina.

Kdor hoče kupiti izborno istrsko kapljico po zmernih cenah, jo dobi zanesljivo pri gospodarskem društvu v Baderni.

Lajca za valjenje od plemenitih kur, kakor 1. Plymut-Roks, 2. Hudan z velikim čopom, 3. bele Italijanke, 4. Zlatoprižni Viandot, 5. Črni veliki Langshan, 6. Hamburski zlatoprižni Fazan, 7. Srebrnoprižni Fazan, ducend 5 K; Italijanska velika gos 1 jajce 1 K. Velike francoske kunce (zajce) po starosti od 3 do 6 K, oddaja Ivan Kranjc v Št. Ilju p. Velenje, Štajersko. 6—6

Ogrska rožnata paprika Szegedinska I-a, sladka, jamčeno prava, priznana najboljša vrsta. Lastni pridelek à kg 5 Kron. Pošilja se proti povzetju od 1 kg naprej poštne prosto. Nadalje posebnosti: špeh, ogrske salami itd. po najnižji ceni. Razpošiljevalna trgovina raznovrstnih deželnih pridelkov HAUPT A. RUDOLF, Budimpešta (Ogrsko) VII. Ovoda-cesta 22. 24—6

Priporočajo se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbam zvonov. Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Pivk Franc posestnik, Sv. Duh, 30, pri Škofji-Loki ima na prodaj brinovec po 2 K 1 liter — in slivovic po 1.70 K 1 liter. 3—2

Take table preskrbi zadrugam „Zadružna zveza“.

Patentovano in samotvorno

orodje za škropljenje „Syphonia“

za vinograde, za hmeljske nasade, za pokončevanje škodljivcev na sadnem drevju, v odstranjenju bolezni na listju, za pokončevanje grenkuljice in divje gorčice i. t. d.

Samotvorna, nosljiva

brizgalnica tudi z kotlom iz bakra

za 10 ali 15 litrov tekočine z ali brez priprave za mešanje s petrolejem in samotvorne

vozne brizgalnice

s 60 in 100 litrov vsebine izdeluje in prodaja kot specialiteta 240 6—4

PH. MAYFARTH & Co.

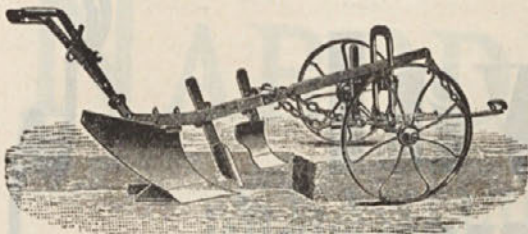
tovarna poljedelskih strojev, posebna tovarna za vinske stiskalnice in strojev za vporabljenje sadja.

Dunaj II., Taborstrasse št. 71.

Obširni ilustrirani ceniki brezplačno. Zastopniki prodajalci se radi sprejmo.

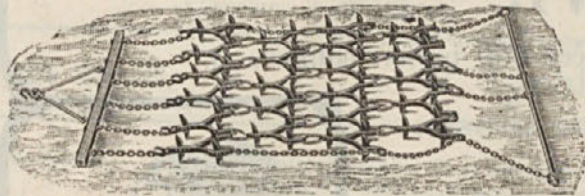
Za spomlad

treba je kmetiji raznih strojev, to so v prvi vrsti: **jekleni univerzalni plug** kojega ni treba nič držati. Plužne, kakor tudi plug so

čisto iz železa in jekla. torej trpežen in tako zboljšan, da živina pri istem manj trpi in lepše orje, kakor naši navadni plugi. — sploh je najboljši, ki se ga more dobiti. Vsak naj poskusi in potem naj sodi. Če bi kateremu ne ugajal, ni primoran ga obdržati.

V drugi vrsti so: **železne brane za mah.** Njih korist je pri nas še premalo znana. Ker je pri kmetiji živinorejstvo najplodonejše, treba je torej v prvi vrsti dobrih travnikov, a to je le mogoče,

če se travniki vsako spomlad z tako brano prevlečejo. Dobra brana se spleča v prav kratkem času.

Te, kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, potem traverze, železniške šine, cement i t. d. priporočajo po najnižji ceni

Karol Kavšeka nasled.

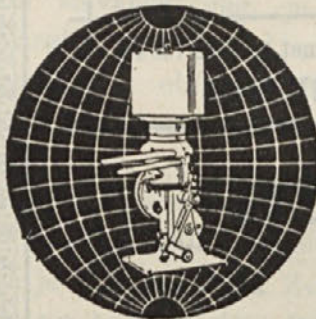
Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelj. strojev
Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Slovenske cenike pošiljamo na zahtevo brezplačno!

Globe mlekarske naprave

vse strojekakor tudi in orodje za transport mleka, za delanje masla, sira itd. izborna napravljena prodaja

Globe - separator - družba

Dunaj XVI/2
Neumayergasse Nr. 17.
Zahtevajte ilustrovane cenike.

Zastopniki se iščejo.

231 x-12

Patentovane sprave za žveplanje trt

jednostavno i duplo delajoč

SKROPILNICE PROTI

PERONOSPORI

TER VSE POTREBNE

VSAKOVRSNE POLJEDELSKE I VIENOGRADARSKE STROJE,
prodaja v najboljši izvršitvi,

JG. HELLER NA DUNOJU

II. Praterstrasse 49

Zastopniki se iščejo! Ceniki brezplačno.

236 12-7

Proti škodljivcem sadja in vrtnih nasadov.

Brizgalnica za sadje in vrte „mali čudež“ za nositi, peljati, tudi na roko in za vleči

Brizgalnica za peronosporo „Austria“

Žvepljalnik „Vindobona“
Brizgalnica za žvepleni ogljik „Kober“

Samotvorni prašilniki „Ideal“.

Priprave so z patentom zavarovane in na razstavah in skladih odlikovane s prvimi odlikami.

Prodaja z popolnim jamstvom!

Franco Nechvile

tovarna za vinogradniške pripravke, stroje za v vinske kleti in za kovinsko blago. 239 6-4

Dunaj V/1 Margaretenstrasse 98-IV.

Vse zadruga in trgovce

242 4-4 opozarja se na

zaloge usnja

Valentina Rihar-ja

v Polhovem Gradcu

usnje se izdeluje v lastni že nad 200 let stari tovarni.

„Alexandra“

danski posnemalnik za mleko.

Prednosti:

Najostreje posnemanje — lahek tok — hitro in pripravno snaženje — nevarnost izključena — jednoletno jamstvo.

Izdeluje na uro:

55 do 500 litrov z ročnim delom, 400 do 2500 litrov z gonilno silo.

Zaloga vzorcev

241 12-4

akcijska družba „Titan“

Dunaj, II., Freilagergasse 5.

Zastopniki se povsod iščejo.

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 13.

233 24-10

Izvirni

Alfa-Laval

so v trpežnosti, množini in natančnosti
posnemanja

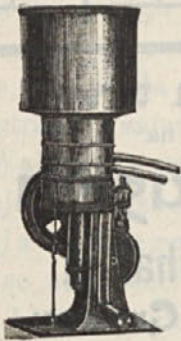
posnematniki

227 24—10

nedosegljivi.

Čez **pol milijona** komadov je postavljenih in z čez 600 prvimi odlikovanji.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Delniška družba

ALFA SEPARATOR

Praga Dunaj Gradec

Specijelna tovarna za mlekarske stroje in oprave najboljše vrste.

Zastopniki se povsod iščejo.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog koncem leta 1904:
okroglo 10 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet v letu 1904:
K 46,173.224·38

Ljudska posojilnica

preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vložnih 100 kron čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1904: K 9,736.609·39 — Denarni promet do 31. decembra 1904: 46,173.224·38
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1905.

234, x-9

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.

Frančišek Lesković,
zasebnik in blag. Ljud. pos.

Ivan Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Karol Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku

Izdajatelj: Zadrúžna zveza v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Ivan Rožman, uradni vodja „Zadrúžne zveze“. — Tisek Zadrúžne tiskarne v Ljubljani.